

گام‌های اجرایی در منطقه آزاد سیستان، تحقق وعده‌ای دیگر از رییس جمهوری

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل منطقه آزاد چابهار، به نقل از ایرنا، آنان که توان ماندن داشتند ماندند و آنانی که برای نان شب محتاج شده بودند به ناچار ترک دیار کرده و در شهرهای دیگر به کارهای سطح پایین روی آوردند این جمله وصف کسانی بود از مردم منطقه سیستان که تا همین چند وقت پیش قطعی شریان هیرمند و خشکی تالاب بین‌المللی هامون کشاورزی، دامپروری، صید و صیادی و صنایع دستی‌شان را از آنان گرفت.

اما این حال بد هامون و هامون‌نشینان در همجواری افغانستان و بازار بی‌نهایتش با تجارت مرزی و برخی طرح‌های اجرایی کمی آرام گرفت تا اینکه شکل‌گیری و تصویب منطقه آزاد سیستان و ۶ منطقه دیگر اردیبهشت پارسال از برنامه‌های مهم اقتصادی و سیاست ابلاغی رهبر معظم انقلاب و دولت در توجه به همسایگان و بهره‌مندی از مزیت‌های جغرافیایی و ترانزیتی کشور راهی برای امر معاش مرزنشینان منطقه سیستان و چرخیدن چرخ اقتصاد در پیچ و خم تحریم‌های ناخواسته شد.

بعد از تصویب منطقه آزاد سیستان طی سال گذشته که فرایندی ۶ ساله و نه یک شبه را گذرانده و به قول مسوولان استان [گذر از هفت خوان بود](#) بال دیگری برای توسعه سیستان و بلوچستان ایجاد شد بالی که پل مهم ارتباطی و راه مناسب برای اتصال بندر استراتژیک چابهار به کشور افغانستان، توسعه محور ترانزیتی چابهار- زاهدان- میلک و مکمل منطقه آزاد چابهار بود.

تصویب منطقه آزاد سیستان در یک دورنمای کلی علاوه بر هدف توسعه‌ای خود در شرق کشور برای ارتباط اقتصادی بیشتر با افغانستان کلید خورد تا بتواند این کشور را که همه جوره به کالاهای گوناگون تولیدی کشورمان نیاز داشت با صادرات اقلام مختلف تامین و هر دو سوی مرز از فواید این صادرات و واردات بهره‌مند شوند و در کنار منطقه آزاد چابهار و فراهم بودن زمینه دسترسی سریع کشورهای آسیای میانه به آب‌های اقیانوسی از مسیر ایران سبب رونق ترانزیت کالا از طریق بندر چابهار- میلک سیستان و افغانستان، توسعه شرق کشور و [احیاء جاده ابریشم](#) شود.

از تصویب تا اجرا

در سفر شهریور ماه رییس جمهوری به سیستان و بلوچستان استفاده از مزیت مرز و فرصت‌هایش بار دیگر مورد تاکید قرار گرفت و آیت‌الله ریسی گفت که باید از مرزها به عنوان فرصت استفاده کنیم و مرز باید باعث تعامل بین کشورها شود که قطعاً امنیت و رفاه را به ارمغان خواهد آورد.

بعد از این اشاره و تأکیدی که در بازدیدهای رییس جمهوری از نقاط مرزی به ویژه منطقه سیستان شد صادرات از این منطقه و رونق اقتصادی و معشیت مردم با پیگیری اجرای مصوبه منطقه آزاد سیستان قوت گرفت، منطقه‌ای که اردیبهشت پارسال [تصویب](#) و به دنبال شرایطی برای اجرایی شدن بود.

سعید محمد دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور هم به دنبال تأکیدات رییس جمهوری بر فرصت استفاده از مرز، منطقه آزاد سیستان را به عنوان نخستین مقصد سفر خود در بین هفت منطقه آزادی که پارسال تصویب شده بودند انتخاب کرد تا با افتتاح دفتر اجرایی این منطقه آزاد، تعیین مدیر و گفت‌وگو با مدیرعامل منطقه آزاد چابهار و مسوولان مرتبط استانی گام عملیاتی برای اجرایی شدن منطقه آزاد سیستان بردارند.

مشاور رییس جمهوری درباره دلایل اهمیت منطقه سیستان به مواردی اشاره کرد و در همین ارتباط گفت که ظرفیت بسیار بالایی در

شرق کشور و در همسایگی با افغانستان و پاکستان برای تجارت وجود دارد منتهی از این ظرفیت استفاده نشده کماینکه از سایر ظرفیت‌ها و دیپلماسی‌های اقتصادی کشور استفاده نمی‌شود.

او یکی از دلایل مهم اجرایی شدن هر چه سریعتر منطقه آزاد سیستان را اینگونه توضیح داد: ۱۵ کشور همسایه داریم که سال گذشته این ۱۵ کشور حدود یک‌هزار و ۱۸۰ میلیارد دلار واردات داشتند و سهم جمهوری اسلامی ایران فقط ۲۴ میلیارد دلار بوده یعنی ظرفیت‌های صادراتی را متأسفانه استفاده نمی‌کنیم در صورتی که این ظرفیت‌ها به شکستن تحریم‌ها کمک خواهد کرد.

محمد با اشاره به اینکه مبادلات تجاری ما با همسایگان شرقی یک و نیم میلیارد دلار بوده که این هدف‌گذاری به پنج میلیارد دلار افزایش پیدا کرده است خاطرنشان کرد: تجار افغانستانی بخش عمده‌شان در محدوده نزدیک مرزهای سیستان قرار دارند و ما باید ظرفیت منطقه آزاد سیستان را فعال کنیم.

رساندن سقف مبادلات تجاری با افغانستان و پاکستان به پنج میلیارد دلار و عبور از سهم یک و نیم میلیارد دلاری اکنون نخستین هدفی است که از اجرایی شدن منطقه آزاد سیستان می‌توان دنبال کرد هدفی که دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور با سفر به سیستان و بلوچستان از عزم همه برای شروع برنامه‌ریزی‌های رسمی در این رابطه خبر داد و تاکید کرد که یکی از اهداف جمهوری اسلامی ایران افزایش مبادلات مرزی با کشورهای منطقه شرقی همچون افغانستان و پاکستان است.

تدوین طرح جامع منطقه آزاد سیستان اولین قدم

از آنجا که کار موفق از گذر فعالیت با برنامه محقق خواهد شد در اولین گام برای راه‌اندازی مناطق آزاد جدید لازم است طرح جامع تدوین شود از اینرو دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی نخستین گام اجرایی شدن منطقه آزاد سیستان را تهیه طرح جامع دانست و با تاکید بر آن گفت که تهیه و تدوین طرح جامع در منطقه آزاد سیستان بسیار مورد نیاز است زیرا باید ظرفیت‌های منطقه و همسایگانمان را در نظر گرفته و تمامی صنایع کوچک و متوسط که می‌خواهد راه‌اندازی شود متناسب با زندگی و فعالیت مردم باشد.

بعد از تهیه طرح جامع و مشخص شدن چشم‌انداز، هدف و راهبرد، جانمایی و تدقیق کاربری‌ها و صنایع پیشنهادی در منطقه ویژه، بررسی ویژگی‌های آب و برق و سوخت منطقه استفاده از فرصت‌ها و پتانسیل‌های منطقه آزاد سیستان بهتر اتفاق خواهد افتاد. عبدالرحیم کردی مدیرعامل منطقه آزاد چابهار که تجربه اداره یک منطقه آزاد قدیمی‌تر را در سیستان و بلوچستان دارد در همین ارتباط با بیان اینکه در گام دوم انقلاب وارد فصل جدیدی از مناطق آزاد شدیم گفت: اولین اقدامی که برای شروع فعالیت یک منطقه آزاد دارای اهمیت است تهیه طرح جامع و تامین زیرساخت‌ها بوده بعد از آن اجازه ساختار و تشکیلات برای شروع عملیات افتتاح داده می‌شود.

افزایش مبادلات با افغانستان و پاکستان

همانطور که گفته شد منطقه آزاد سیستان سال گذشته مصوب و امسال هم به دنبال تاکیدات رییس جمهوری در استفاده از قابلیت‌های مرز روند اجرایش در قالب راه‌اندازی دفتر اجرایی این منطقه پیگیری شد تا بتواند در نخستین گام طرح جامع را تدوین و بعد از آن به سراغ زیر ساخت‌ها برود و به زودی شاهد افزایش مبادلات مرزی با افغانستان و پاکستان باشیم و با رسیدن به سهم پنج میلیارد دلاری در کمترین و ساده‌ترین حالت ابتدا رونق منطقه شرق محقق و سپس غصه مسائل زیست محیطی و بارشی و طبیعت خشک از دوش مردمانش برداشته و در نمایی کلی برای کشورمان در عصر تحریم‌ها یک نقطه عطف محسوب شود.

